

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9Csp/262/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117222777
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2018:8117222777.2

Uznesenie

Okresný súd Prešov v právnej veci žalobkyne: B.. Y.. O. I., C.. XX.XX.XXXX, S. Š. XX, XXX XX Š., právne zastúpená: Mgr. Matúš Macko, advokát, so sídlom Karpatská 804/10, 089 01 Svidník, proti žalovanému: Provident Financial, s.r.o., so sídlom Mlynské nivy 49, 821 09 Bratislava 2, právne zastúpený De minimis, spol. s r.o., so sídlom Lovinského 22, 811 04 Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia 725,04 € + určenie neprijateľných zmluvných podmienok a o návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný pre účely zabezpečenia budúceho výkonu rozhodnutia vo vzťahu k žalobkyni zložiť do úschovy na Okresnom súde Prešov peňažnú sumu vo výške 1 240 Eur do 7 dní odo dňa doručenia tohto uznesenia.

II. Žalobkyňa má proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou zo dňa 26.10.2017, doručenu súdu dňa 30.10.2017, domáhala, aby súd uložil žalovanému povinnosť vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 725,04 Eur. Ďalej sa domáhala určenia, že zmluvná podmienka v Zmluve o spotrebiteľskom úvere Č.. XXXXXXXXXX zo dňa 21.9.2015, bod 4., v ktorej je uvedený poplatok za garantovanú službu, ako aj zmluvná podmienka v Zmluve o poskytnutí služby Komfort zo dňa 21.9.2015, v bode 1.2, je neprijateľná a z toho dôvodu neplatná a nahradiť trovy konania.

1.1. V zmysle odôvodnenia žaloby žalovaný nárok vznikol na tom základe, že dňa 21.9.2015 bola medzi žalobkyňou ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, pričom v tejto absentovalo viacero obligatórnych zákonných náležitostí stanovených v zákone č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Nedostatok týchto náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere má za následok jej bezúčnosť a bezpoplatkovosť v súlade s ustanovením § 9 ods. 2 a § 11 ods 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Zároveň medzi totožnými stranami došlo dňa 21.9.2015 aj k uzavretiu Zmluvy o poskytnutí služby Komfort č. XXXXXXXXXX, v zmysle ktorej bola žalobkyňa povinná za službu spočívajúcu v preberaní splátok uhradiť žalovanému odmenu vo výške 563,40 Eur. Žalobkyni bol teda poskytnutý na základe konkrétnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere úver vo výške 1000 Eur (istina úveru) a doposiaľ zaplatil na úver celkovú sumu spolu s odmenou za službu vo výške 1 725,04 Eur. Suma prekračujúca poskytnutú istinu (t.j. 725,04 Eur), teda predstavuje žalovaný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia.

1.2. Žalobkyňa ďalej uviedla, že predmetné zmluvy, ktoré so žalovaným uzatvorila mali formulárový charakter, bez jej možnosti ovplyvniť obsah zmlúv. Považuje za neoprávnené poskytovanie úverov a to na základe poplatkov, ktoré sú neprijateľné, pretože sa nimi má platiť fiktívne plnenie žalovaného, čím považuje predmetné poplatky za v rozpore s dobrými mravmi. Poplatok za garantovanú službu pevnou sumou je neakceptovateľný, odmena za zabezpečenie splátok úveru je neprimeraná, odporuje dobrým mravom. Predmetný poplatok na zabezpečenie splátok úveru (za službu Komfort) je netransparentný, neurčitý a neprimerane prevyšuje náklady na doplnkovú službu spojenú s hotovostným inkasovaním

splátok, čím dochádza ku klamaniu spotrebiteľa a nekalej obchodnej praktike. Preto v súvislosti s bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru, neprijateľnými poplatkami a úžernou cenou úveru vzniklo na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie vo výške 725,04 Eur.

2. Súd vo veci samej rozhodol rozsudkom č.k. 9Csp/262/2017 - 93 zo dňa 15.2.2018 tak, že žalovaný je povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 725,04 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne z tejto sumy od 01.12.2018 až do zaplataenia a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku (I. výrok), určuje, že zmluvná podmienka nachádzajúca sa v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXX uzavretej medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom dňa 21.09.2015, v znení: „Celkové náklady zákazníka podľa § 2 písm. g) zákona (ďalej len celkové náklady) sú tvorené súčtom úroku a poplatku za garantovanú službu, pričom úrok je vyjadrený úrokovou sadzbou 11,45 % p. a. zo sumy úveru, t. j. vo výške 70,47 € a poplatok za garantovanú službu pevnou sumou 100,50 €.“ je v časti týkajúcej sa poplatku za garantovanú službu pre svoju neprijateľnosť neplatná (II. výrok), určuje, že zmluvná podmienka nachádzajúca sa v Zmluve o poskytnutí služby Komfort uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným k zmluve o úvere č. 612679867 dňa 21.09.2015 nachádzajúca sa v bode 1.2. v znení: „Zákazník sa zaväzuje, že za poskytnutie služby podľa odseku 1.1 zaplatí Poskytovateľovi celkovú odmenu vo výške 563,40 €. Zákazník sa zaväzuje splácať túto odmenu v 60 pravidelných splátkach, a to v 59 týždenných splátkach (okrem poslednej splátky) vo výške 9,39 € a poslednú splátku vo výške 9,39 € počas doby splácania spotrebiteľského úveru uvedenej zmluve o spotrebiteľskom úvere. Odmena je splatná v hotovosti pri prevzatí splátky Poskytovateľom. Splatnosť prvej splátky nastáva 7. kalendárny deň po uzavretí tejto zmluvy. Celková odmena predstavuje odplatu pre poskytovateľa za to, že zákazník bude môcť odovzdávať sumu, ktorá má byť použitá na úhradu splátky spotrebiteľského úveru priamo v mieste, ktoré mu práve vyhovuje a Poskytovateľ zabezpečí prevzatie tejto sumy a zodpovedajúcej úhrady splátky spotrebiteľského úveru, a to spôsobom podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere.“ je pre svoju neprijateľnosť neplatná (III. výrok), v prevyšujúcej časti žalobu zamietá (IV. výrok) a žalobkyňa má proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (V. výrok).

3. Dňa 23.2.2018 bol súdu doručený návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiada, aby súd uložil žalovanému povinnosť pre účely budúceho výkonu rozhodnutia vo vzťahu k žalobkyni zložiť do úschovy na Okresnom súde Prešov peňažnú sumu vo výške 1 240 Eur.

3.1. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia žalobkyňa odôvodnila skutočnosťou, že v spoločnosti žalovaného prebieha riadený proces smerujúci k ukončeniu podnikateľských aktivít žalovaného, v dôsledku čoho existuje reálna hrozba, že do právoplatného skončenia konania by žalovaný už nemusel disponovať potrebnými finančnými prostriedkami na úhradu pohľadávky prisúdennej žalobkyni, teda výkon rozhodnutia, resp. budúca exekúcia v prospech žalobkyne bude ohrozená pre nedostatok majetku žalovaného.

3.2. Ohľadne osvedčenia obavy, že exekúcia bude ohrozená, žalobkyňa v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedla, že žalovaný prestal od 18.12.2015 poskytovať pre svojich klientov nové spotrebiteľské úvery a prijal rozhodnutie o ukončení úverového portfólia v rokoch 2016 a 2017. Obmedzenie podnikateľskej činnosti žalovaného viedlo postupne k zatvoreniu 5 regionálnych pobočiek, pričom ku dňu 31.12.2016 fungovalo na Slovensku už iba 6 pobočiek žalovaného. Žalovaný rozpustil sieť svojich obchodných zástupcov a počet jeho zamestnancov neustále klesá. Žalovaný v roku 2016 vykazoval záporné vlastné imanie vo výške mínus 16 205 010 Eur, dochádza k postupnému zbavovaniu sa ešte živých pohľadávok a k ich postúpeniu na iné inkasné spoločnosti, k viacerým zmenám došlo aj vo vedení žalovaného. Taktiež žalovaný výrazne obmedzil rozsah svojho predmetu podnikania, keď od 26.01.2018 má v predmete činnosti zapísané už iba administratívne služby.

3.3. Keďže žalovaný nevlasťní žiaden majetok, na ktorý by žalobkyňa mohla efektívne zriadiť záložné právo, nemožno účel sledovaný návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia dosiahnuť zabezpečovacím opatrením. Majetok žalovaného predstavujú iba finančné prostriedky z pohľadávok voči klientom, ktorých počet je neurčitý a tieto sú postupované na iné spoločnosti.

3.4. Suma, ktorú navrhuje žalobkyňa zložiť žalovaným do úschovy, predstavujú hodnotu žalovanej pohľadávky a trov konania. Dôvodnosť svojho nároku vo veci samej žalobkyňa odvádza od konštantnej rozhodovacej praxe všeobecných súdov v súvislosti s posúdením formulárových zmlúv žalovaného ako bezúročných a bezpoplatkových, konštatovaním sústavného používania neprijateľných zmluvných podmienok žalovaným v uzavretých zmluvách a používania nekalých obchodných praktík, pričom žalobkyňa odkazuje na množstvo konkrétnych rozhodnutí v obdobných veciach.

3.5. Na preukázanie svojich tvrdení žalobkyňa predložila výpis z Obchodného registra SR žalovaného preukazujúci zmeny v osobách a počte konateľov, členov dozornej rady a taktiež vyššie uvedené zmeny v predmete činnosti žalovaného. Žalobkyňa tiež predložila uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 14Co/327/2017 zo dňa 25.09.2017, ktorým odvolací súd potvrdil rozhodnutie prvoinštančného súdu o nariadení obdobného neodkladného opatrenia voči totožnému žalovanému.

4. Podľa § 324 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „C.s.p.“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

5. Podľa § 324 ods. 3 C.s.p., neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

6. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 325 ods. 2 C.s.p., neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby

- a) poskytla aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje,
- b) zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde,
- c) nenakladala s určitými vecami alebo právami,
- d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala,
- e) nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násilia,
- f) nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje,
- g) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená,
- h) sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

8. Podľa § 326 ods. 1 C.s.p., v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701?ucinost=05.03.2018>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

9. Podľa § 328 ods. 1 C.s.p., ak súd nepostupoval podľa § 327 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

10. Podľa § 329 ods. 1 C.s.p., súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

11. Podľa § 333 C.s.p., neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

12. Podľa § 334 C.s.p., súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

13. Cieľom neodkladného opatrenia je bezodkladne upraviť pomery strán sporu v prípadoch, keď strana podávajúca návrh na takéto rozhodnutie osvedčí naliehavosť potreby takéhoto postupu odrážajúcu nemožnosť vyčkať až do konečného rozhodnutia vo veci samej, alebo potrebu zabezpečenia výkonu rozhodnutia. Ide o rozhodnutie dočasnej povahy predpokladajúce aspoň osvedčenie danosti práva,

alebo osvedčenie ohrozenia tohto práva, ktoré však neprejudikuje práva a povinnosti strán sporu. Nariadenie neodkladného opatrenia bude preto namieste v prípadoch, kedy existujú konkrétne okolnosti poukazujúce na potrebu takejto dočasnej úpravy pomerov strán, najmä vzhľadom na dôvodnú obavu z reálnej a bezprostredne hroziacej ujmy.

14. Z ustanovenia § 325 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 326 ods. 1 C.s.p. vyplýva, že za účelom nariadenia neodkladného opatrenia je zo strany jeho navrhovateľa v danom prípade potrebné splniť súčasne dve podmienky, a to osvedčiť dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a zároveň uviesť skutočnosti, ktoré odôvodňujú obavu, že exekúcia bude ohrozená.

15. V súvislosti so skutočnosťami, ktoré odôvodňujú nariadenie neodkladného opatrenia súd uvádza aj skutočnosť, že žalovaný poskytol oficiálne vyjadrenie, podľa ktorého „Od 18. decembra 2015 vzhľadom k legislatívnym zmenám týkajúcich sa poskytovania spotrebiteľských úverov pozastavil poskytovanie nových úverov. Po dôkladnom posúdení dopadu zmien na jeho podnikanie sa rozhodol ukončiť poskytovanie úverov do domácností prostredníctvom obchodných zástupcov na Slovensku a neponúkať ďalej ani úver na účet. Provident bude naďalej poskytovať servis svojim súčasným zákazníkom a bude vyberať splátky úverov na základe zmluvných záväzkov“. Toto vyhlásenie bolo poskytnuté ako oficiálne autorizované vyhlásenie samotného žalovaného pre médiá a je zverejnené aj na webovej stránke žalovaného.

16. Z vyššie uvedeného stanoviska samotného žalovaného, ako aj zo všetkých listín predložených žalobkyňou vyplýva, že žalovaný doposiaľ ako obchodná spoločnosť síce nezanikol, avšak z verejne dostupných informácií je známe, že sú pravdivé tvrdenia žalobkyne, že žalovaný pozastavil a výrazne obmedzil svoju činnosť, v súčasnosti žiadne nové úvery či pôžičky neposkytuje, zrušil všetky svoje obchodné pobočky, nevykonáva svoju činnosť prostredníctvom obchodných zástupcov, pričom tieto skutočnosti môžu dôvodne vyvolať u žalobkyne obavy v súvislosti s budúcim výkonom a vymožiteľnosťou žalovaného nároku. Z výročnej správy žalovaného za rok 2016 vyplýva, že vlastné imanie žalovaného je vo výrazne v záporných hodnotách a to mínus 16 205 010 Eur, pričom z výpisu z obchodného registra vyplýva, že zapísaná súhrnná výška splateného vkladu spoločníkov žalovaného je len v sume 6 155 802,20 Eur, z čoho je zjavné, že záporné vlastné imanie spoločnosti vysoko prevyšuje hodnotu základného imania spoločnosti.

17. Súd preskúmal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj k nemu pripojené listinné dôkazy, ktoré žalobkyňa predložila na podporu svojich tvrdení a má za to, že návrh je dôvodný a žalobkyňa preukázala v dostatočnej miere opodstatnenosť nariadenia neodkladného opatrenia tak, ako sa ho domáha a uviedla konkrétne skutočnosti, ktoré poukazujú na dôvodnosť potreby dočasne upraviť pomery medzi stranami sporu, a to aj s prihliadnutím na to, že v predmetnej právnej veci bola oprávnenosť nároku potvrdená aj vydaním meritórneho rozhodnutia, ktoré však doposiaľ nenadobudlo právoplatnosť. Súd má za preukázané, že tu existuje dôvodná obava, že budúca exekúcia nároku úspešnej žalobkyne bude zmarená, nakoľko súčasná utlmená činnosť žalovaného, výsledky hospodárenia za uplynulé obdobie a majetok žalovaného jej nedávajú dostatočnú záruku budúcej vymožiteľnosti ňou uplatneného nároku.

18. Požadovanú výšku skladanej sumy 1 240 € súd považuje za primeranú, neprekračujúcu nevyhnutnú mieru zásahu do práv žalovaného, keďže táto pokrýva iba sumu žalovaného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia a náhrady trov konania žalobkyne.

19. V súvislosti s podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia stanovenej v § 324 ods. 3 C.s.p., t.j. že neodkladné opatrenie možno nariadiť iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením, sa súd stotožňuje s dôvodmi uvádzanými žalobkyňou. V danom prípade teda nastalo splnenie tejto zákonnej podmienky, keďže žalovaný nemá žiadny majetok, na ktorý by žalobkyňa mohla efektívne zriadiť záložné právo, pretože jediným majetkom žalovaného sú finančné prostriedky a neurčité pohľadávky žalovaného voči neurčitým klientom. Tieto pohľadávky sú navyše postupované na tretie spoločnosti a nie je tak možné pohľadávky špecifikovať za účelom ich založenia prostredníctvom zabezpečovacieho opatrenia.

20. Vzhľadom na vyššie uvedené súd uzatvára, že žalobkyňa v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v dostatočnej miere preukázala opodstatnenosť nariadenia neodkladného opatrenia a

uviedla konkrétne skutočnosti vyvolávajúce oprávnenú obavu, že exekúcia bude ohrozená. Nariadené neodkladné opatrenie je opatrením dočasným, ktoré len predbežne poskytuje ochranu žalobkyni pred možnými a najmä aj reálne hroziacimi nepriaznivými následkami, ktorým nasvedčujú doposiaľ známe okolnosti týkajúce sa aktuálnych majetkových pomerov žalovaného, ako aj jeho podnikateľskej činnosti. Nariadené neodkladné opatrenie tak nepredstavuje ani neprimeraný a ani bezdôvodný zásah do práv žalovaného, požiadavka vyváženosti dočasnej úpravy pomerov strán tak zostáva zachovaná. Zistené okolnosti prípadu teda nevyvolávajú žiadne pochybnosti o dôvodnosti potreby zásahu súdu v podobe dočasnej úpravy pomerov medzi stranami sporu.

21. Súd týmto uznesením rozhodol o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia po tom ako rozsudkom zo dňa 15.2.2018 rozhodol vo veci samej, preto má za to, že je potrebné rozhodnúť týmto uznesením aj o trovách konania o nariadenie neodkladného opatrenia.

22. Podľa § 262 ods. 1, 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

23. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

24. O trovách konania súd rozhodoval podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobkyni ako úspešnej strane priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia súdny úradník samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné jeho doručením (§ 332 ods. 1 CSP).